

BIBELSE GEDIGTEN

Behelsende

DE TIEN GEBODEN

En

't VADER ONSE,

Met twe andere Gebeden,

Een tot ISRAËLS BEKEERINGE,

Wyders

Christus in de Kribbe en aan 't Kruis,

En

Betragtinge van het H. Avondmaal.

Door H. Sibersma.

t' Amsterdam,

**Bij d'ERFG. Van Paulus Matthysz.,
In 't Muzyk-boek, 1701.**

(Overgezet in huidige spelling)

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2016**

De TIEN GEBODEN DES HEEREN.

Van Sinaiï gesproken als Hij Israel plechtiglijk tot Zijn volk aannam.

Genaderijke aanspraak

Ik ben de Heere uwen God,
Dit is Mijn roem, uw beste lot,
Want als Ik zeg, Ik ben de Heer',
Jehova, 't geeft u deze leer,
Dat Ik alleen volkomen ben
Hoedanig niemand meer en ken,
Ja eeuwig onveranderlijk,
Wijl alles hebbe tegelijk.
Mijn rijkdom ook en heerlijkheid
Ontdek, en 't geen heb toegezeid
Vervul, opdat de mens erken,
Dat Ik hem wordt hetgeen Ik ben.

Maar uwen God zeid nog wat meer,
Te weten, hoe Ik u bezweer,
Dat gij op Mij ter zaligheid
Vertrouwet tot in eeuwigheid.
Want Mijne Godheid, denk gewis,
Geheel voor u ten goede is;
Gelijk Mijn kracht en deugden al
U redden uit het ongeval
Des doods, en alle droefenis.
Ja uwen God te zeggen is,
Dat Ik u heilig en bevrij
Van zonden schuld en slavernij;
Het een wordt door Mijn Zoon volbracht,
Het ander door Mijn Geestes kracht,
Want niemands God ooit ben geweest,
Als in Mijn Zoon en door Zijn Geest.

Uit dit verbond maakt' Ik u vrij
Van Fara-oos zware slavernij,
Door een verheven sterke hand,
Die door de zee u bracht te land,
Ja greep u als Mijn erfdeel aan,
Om van 't afgodisch rot t' ontslaan,
En mij te zijn een koninkrijk
Daar 't priesterdom is tegelijk.

Het eerste gebod

Dies Ik als uwen God begeer,
Aan niemand elders geef de eer,
Dat Hij uw God en Heiland zij,
Nog immermeer een plaats van Mij.
Uw eigen kracht maakt tot uw God
Zulks was met Mij, uw Heil gespot,
Want Ik alleen voor u bereid
Het Leven en Gerechtigheid.
Ook nooit op mensen mag vertrouwd,
Noch tot uw God stel ooit uw goud;
Wijl zulks, of dergelijks als Mij
Te achten, is afgoderij.

Tweede gebod

Geen beeld of ook gelijkenis
U maak van 't geen dat elders is,
Noch dient ze of buig u daarvoor neer,
Want dat ook krenkt en rooft Mijn eer,
Wiens ijver u in dit geval
Zeer strengelijk bezoeken zal,
In 't derde en ook in 't vierde lid,
Zo wie den afgod eert of bid;
Doch Mijne goedentierenheid
Voor duizenden is toebereid
Dergene, die Mij als haar God
Beminnen, en doen Mijn gebod.

Derde gebod

Gebruik Gods Naam niet ijdellijk,
Dat is, daar gij gestadelijk
God uwen God en Heiland noemt,
En daarin voor de wereld roemt,
Doe zulks met een waarachtig hert,
Daar geen bedrog gevonden werd,
Dat dit geloof ook blijken mag
In al uw woorden en gedrag;
Tot zweren wees niet haast gereed,
En nimmer tot een valse eed.
Want zekerlijk die hier misdoet,
Daar van de straffe dragen moet.

Vierde gebod

Des Heeren sabbat ook gedenk,
En daarom nooit de ruste krenk,
Door iet te werken op die dag,

't Zij kind of knecht, wie 't wezen mag,
Wijl 't rusten u een teken is,
(Gelijk zelfs de besnijdenis)
Dat Hij Jehova, Heer' van all'
Uw God nog nader worden zal,
Als Hij, Gods Zoon en 't vrouwe zaad,
U eindelijk eens metterdaad
Verlossen zal van vloek en schuld,
(Heb in het wachten maar geduld)
Waarop Hij dan ook rusten zal
Van Zijner zielen arbeid al
In 't graf, gelijk God na het werk
Der schepping door Zijn hand zeer sterk
Gerust heeft, en daar op de tijd
Gezegend, en als ingewijd,
Opdat de mens in heiligheid,
Tot Zijnen dienst zou zijn bereid.
Deez' rust, gebroken door de val,
Uw God door rust herstellen zal.

Vijfde gebod

Uw vader en uw moeder eer,
En die behalven haar nog meer
De zorg van u is toevertrouwd,
Haar wet en lering onderhoud;
Opdat gij lang leeft in het land,
Met voorspoed, dat Hij u ten pand
Verleend, en tot beduidenis
Van 't Kanaän dat beter is.

Zesde gebod

Dat gij den doodslag nooit begaat,
Maar daarvan zelfs de wortel haat,
Het toornen, nijd, de wraak en al
Wat u kan brengen tot den val;
In 't tegendeel wees zeer bedacht,
Dat gij de liefde steeds betracht;
Want die verblijd haar in het goed',
En nooit den naasten kwaad en doet.

Zevende gebod

Den echtbreuk, insgelijks vermijd,
En al wat met den kuisheid strijd,
Vlied daarom ook den overdaad,
De ledigheid en 't grote kwaad
Van 't boos gezelschap, wijl het is
Gemeenlijk tot verderfenis.

Maar houd u in de vrees van Mij,
Zo blijft gij van die zonden vrij.

Achtste gebod

Tot diefstal u niet uit en strek,
Noch door geweld iets tot u trek,
Of door bedrog, in el en maat,
In waar' en munt, of enig daad;
Want dan zo leid het tot uw last,
Dat gij des Heeren Naam aantast;
Maar tot den arbeid u begeef,
En met uw deel tevreden leef.

Negende gebod

Voor vals getuigenis u wacht,
En daarom op uw tong geef acht,
Dat leugen, laster van u wijk,
Den achterklap en diergelijk;
Maar tracht u daartoe te zijn bekwaam,
Dat gij uws naasten goeden naam
Moogt vorderen, en dit besind,
Dat gij de waarheid steeds bemind.

Tiende gebod

Nooit uwes naasten goed begeer,
Maar alle boze lusten weer',
Door dat geloof, waardoor uw hert,
Met Mij uw God verenigt werd.
En neem uw lust in Mijne wet
Die u ten regel is gezet;
Opdat gij toont, en elk beken,
Dat Ik uw Heiligmaker ben.

Het Vader onze,

Mattheüs 6

Men kan het zingen op de gewone wijze.

I

O Vader, Die ons wederbaard
In Christo, en in Hem verklaard
Tot erfgenamen van Uw goed',
En als Uw kinderen behoed;
Ook nu ons met geen juk belast,
Wijl 't bij ons vrijheid niet en past.

II

Maar onze Vader, zeggen wij,
Omdat we vele kind'ren blij,
Als broederen in liefdes band,
Tot U verheffen hart en hand.
En gunnen elk oprechtelijk
Uw zegen hier en eeuwiglijk.

III

Ja Vader, Die in d' Heem'len zijt,
En zo 't gezag hebt breed en wijd,
Doch nu bij ark en Cherubijn
Niet meer wild' aangebeden zijn,
Maar in de Hemel, daar ook is
Ons' Voorspraak en ons Erfenis.

IV

Uw Naam, Die heilig is en goed,
Geheilgd al in Christi bloed,
Geef, dat zodanig wordt erkend
Van 't harte, dat zich tot U wend,
En daaruit alle mond belijdt,
Hoe heiliglijk Gij Vader zijt.

V

Uw Koninkrijke koom' met kracht,
Gesteld alleen in Jezu macht,
Dat heiden, Jood, en Turk en Moor
Naar Koning Jezu stem doch hoor;
Dat satan, Babel, dood verval,
En Gij moogt wezen al in al.

VI

Uw wil geschied op aardrijks plein,
Gelijk als in den Hemel rein,
Daar geest en engel heuchelijk,
In vrijheid en vrijmoedelijk,
Met wijsheid en volvaardigheid
Tot Uwen dienst zijn toebereid.

VII

Ons' daag'lijks brood ons heden geef,
Opdat ons sterf'lijk lichaam leef,
In kracht, gezondheid, vreed' en rust,
Ten einde wij met meerder lust,
Uw Naam en rijk en wille goed,
Betrachten met ons gans gemoed.

VIII

Ons' schulden, Vader, ons vergeef
In Christo en daarvan ons geef,
Door Uwen Geest de zekerheid;
Dat ook door ons' ondankbaarheid
Geen zware plagen, wee en ach
Tot onze tenten naad'ren mach.

IX

Want wij ons' naasten ook eenpaar
Vergeven, als ons' schuldenaar;
Welk liefdewerk een teken is
Van ons geloof, en toont gewis,
Dat men in Christo Jezus leeft,
In Wien Gij alle schuld vergeeft.

X

Ons nimmer in verzoeking leid,
Als Belial of 't vlees ons vleid,
Of Izebel door 't hoerenlied
Ons zwak geloof den strijd aanbied,
Maar redd' ons van het boos geweld,
Dat tegen ons zich heeft gesteld.

XI

Want Uw, o Vader, is het rijk,

Dat dies de zond' en satan wijk',
Bij U is insgelijks de kracht,
Waarop een ieders ziele wacht;
En alles zal Uw heerlijkheid
Vertellen in der eeuwigheid.

XII

Door amen zaid' ons hart en mond,
Dat ons gebed uit goeden grond,
Geloof en hoop en liefde spruit,
Ja in bewustheid is geuit,
Dat Gij ter tijd voor U bekwaam,
Ons hoort en helpt in Christi Naam.

Wens en bede der CHRISTENEN tot ISRAËLS ZALIGHEID.

I

O Heere, God van Abraham,
Die eertijds hebt de Joodse stam
Genadiglijk verkoren,
Verberg niet langer Uw gezicht
Voor haar die nu in 't donker ligt,
En schijnt te gaan verloren.

II

't Is waar dat zij van Mozes tijd,
Als Stefanus haar ook verwijt,
Veel zonden heeft bedreven;
Gelijk zij op het vree-verbond,
Dat op den Heiland is gegrond,
Geen achting heeft gegeven.

III

Ja zelfs het Evangeliewoord
Uit Christi's eigen mond gehoord
Heeft Israël verstoten.
Zo is haar hedendaags geslacht
In hunner zonden strik en macht
Zeer jammerlijk besloten.

IV

Maar Uw menslievendheid is groot
Die niet en wil des zondaars dood,
Maar dat hij zich bekere
En leve, wijl vergiffenis
In Christi's bloed te vinden is,
Tot Uwer prijs en ere.

V

Geef haar dieshalven 't recht verstand,
Ja trek haar door Uw Geestes hand,
Opdat ze mag doorgronden
De grootheid van Uw heiligheid,
En kracht van Uw rechtvaardigheid,
Die haat en straft de zonden.

VI

En daarom dat er nodig is,
Tot hunner zielsbehouden
Een Borg voor haar misdaden,
Waarvan Hiskia heeft gemeld,
Wanneer zijn harte was ontsteld
Door smartelijke kwaden.

VII

En dat deez' Borg en Middelaar
Alleen is de Messias, klaar
Van Daniël beschreven;
Die onze ongerechtigheid
Verzoend heeft, en het recht bereid,
Om eeuwiglijk te leven.

VIII

De Zoon van David en Zijn Heer',
Want het alleen is Godes eer,
Den mens tot heil te wezen.
Die ook door Zijn en 's Vaders Geest,
(Deez' drie zijn eeuwig één geweest)
Haar zielen heeft genezen.

IX

Als Israel dit zag, o Heer',
In 't Oude Testamentes leer,
Dan zouden ze bemerken
Al 't geen dat schaduwachtig was,
En men in tent en tempel las,
Om hart en ziel te sterken.

X

Want alles in Messias woont,
Wat in die huizen werd vertoond,
Ook het veelvoudig slachten,
En wat er nog meer is geweest,
't Lam Gods vervuld heeft, zaid de Geest,
Dies niet meer is te wachten.

XI

Uit dit geloof zou Israël,
Verenigd met IMMANUËL,
Rechtvaardig zijn en leven;
Bevrijd van Mozes' zware jok,
En van hun drijvers staf en stok,

Waarvoor men placht te beven.

XII

Ook zou hieruit het vrolijk hert,
't Welk door 't geloof gereinigd werd,
Uw' Naam en wet beminnen.
Ver van de Farizese schijn,
Zou dan de schotel zuiver zijn,
Van buiten en van binnen.

XIII

Geef tot dien eind Uw Christen-schaar,
Die meer als zestienhonderd jaar
De Christus heeft beleden;
Dat zij uit kracht van 't heilig Woord,
Bearbeid, zo als het behoord,
Uw Isrel overreden.

XIV

Ook met een heiliger gedrag
(Want anders 't Woord niet veel vermag)
Tot ijver haar verwekke,
En tone, dat Messias Geest,
Ons, die eerst heidens zijn geweest,
Tot Uwen dienst kan trekke.

XV

Dat ook den antichrist verval,
Want die zo hier als overal
Door 't gruw'lijk afgoderen
Uw oud volk van de rechte leer,
Die God in alles geeft de eer,
Heeft weten af te keren.

XVI

Gij immers hebt vanouds beloofd,
En 't is van tijd tot tijd geloofd,
Dat zij in 't laatst der dagen
Zou komen tot Uw goedigheid,
Die nergens als in Christo leid,
Naar 't eeuwig welbehagen.

XVII

Ook hebt Gij zelfs een eed gedaan,
Den vad'ren, dat nooit zou vergaan,

Uw volk, maar zich bekeren
Tot haar Verlosser hoog geacht
(God Jacobs geeft hiertoe Uw kracht)
Dat zij Uw wegen leren.

XVIII

Dan zouden zij en wij gelijk,
Als burgers van Uw Koninkrijk,
Door Woord en Geest betrachten.
Dat wij de rest van 't heidendom,
Van 't oost en westen wederom
In Uw gemeenschap brachten.

XIX

Als dit gerucht ten Hemel kwam,
Daar duizenden met Abraham
Na wensen en verbeiden;
Hoe zouden zij nog meer verheugd,
(Schoon daar niet anders is als vreugd)
Uw lof en eer verbreiden?

XX

En met haar zou het Hemels koor
Der engelen, op het gehoor,
Dat Babel is verdwenen,
Zeer juichen, ook dewijl de tijd
Dat Sion eeuwig zij verblijd,
Is eindelijk verschenen.

XXI

Wanneer de koninkrijken al
Zich roemen met een blij geschal,
Dewijl ze zijn des Heeren;
Met lust en ijver aangedaan,
Zo overheid als onderdaan,
Om Godes Naam te eren.

XXII

Verhoor, o Vader ons gebed,
Dat naar Uw wil en liefdes wet,
Tot U is opgeheven,
Ook vloeit daaruit Uw heerlijkheid,
En 't erfdeel voor Uw Zoon bereid,
Zal Hem dan zijn gegeven.

RECHTZINNIG GEBED

Ik bid U Heer' Die Uwen Naam bemin,
En tot Uw eer mijn eigen ziels gewin,
Laat doch god'loosheid in mij heersen niet;
Noch dat geveinsdheid over mij gebied;
Noch 's werelds zorg mij immermeer bezet;
Of eigen waardigheid mijn ziel besmet.
Want door deez' all' de mens verloren gaat,
Zodat hij mist de ware vreugdestaat.

Maar geef, o Heer', dat ik ontslagen zij,
Uit allen strik, en satans slavernij.
En tot dien eind', vergeef mijn zonden groot,
Om Uwes Zoons gehoorzaamheid en dood.
Want in Zijn dood U heiligheid gewis
Genoeg geëerd en klaar bewezen is.

En hebt daarom voortaan geen reden Heer',
Om mij te straffen, nu of immermeer;
Want daar Uw Zoon, als Borg, in plaats van mij
Gestraft is, daar ben ik, zondaar vrij;
En kond' daarop met lof van Uwe Naam
Mij reinigen door Uwen Geest bekwaam,
En zo 't gelove planten in mijn hert,
Waardoor men met Uw Zoon verenigd werd.

Wel, maak dan dat ik door Uw Geestes kracht,
In Uwes Zoons gemeenschap werd gebracht,
En zo verkrijge Zijn gerechtigheid,
Waardoor men recht heeft tot Uw heerlijkheid.
En nevens dien, zo bid ik dat Uw Geest,
(Die alle krankheid mijner ziel geneest)
Mij gans vernieuw', en dagelijks bereid
Tot alle vruchten der gerechtigheid.

Want die vernieuwing van mijn hart en zin,
In mij dan wezen zal een waar begin
Van 't leven, dat Uw Zoon verworven heeft,
En in den Hemel ons volkomen geeft.

Gelijk de werken der godvruchtigheid,
Als vruchten van Uws Zoons gerechtigheid,
Tot lof zijn zullen van Uw Name goed,
En tot verzekering van mijn gemoed
En dat ik erven zal de zaligheid,
Die voor Uw kinderen is weggeleid.

Jezus in de kribbe

Ziet Godes en Maria's Zoon!
Gekomen uit Zijn hogen troon,
Gedaald tot in de stal der beesten,
Schoon dat Hij was de God der geesten,
Ja in de kribbe neergeleid,
Die echter d' hemelen uitbreid.

Maar waarom komt Hij hier beneden?
Als om ons opwaarts te doen treden.
Waarom wordt Hij Zijns Vaders Knecht?
Als om ons toe te brengen 't recht,
Om eeuwiglijk met Hem te leven,
En al wat heilzaam is te geven;
Naar eis van 't eeuwig raadsbesluit,
Dat Hij alleen kond' voeren uit.

Waarom verschijnen hier de eng'len?
Die 't heilwoord met gezang vermeng'len;
Als om bij Zijne need'righeid
Te tonen Zijn hoogwaardigheid.

Waarom wordt zulks aan schape-hoed'ren
Bekend gemaakt, als kleine broed'ren?
Als om te zeggen, dat Hij kwam,
Niet voor der groten trotse stam
Van Joods of keizerlijke machten,
Die op Zijn komst niet eens en dachten.
Maar voor die in ootmoedigheid
Hun harte hadden toebereid,
Waarin Hij als een krib zou rusten;
Dit zijn zij die den Zone kusten!

Waarom ten achtsten dag besneên
Met priesters mes van staal of steen?
Ten teken, van ons af te snijden,
Wat ons gebracht heeft in het lijden.

Waarom den Heere voorgesteld?
Na 't geen de wet van Mozes meld;
En 't offer voor de moeder vrouwe?
Een blijk van Godsdienst ende trouwe.

Dit alles leert ons dat deez' Zoon,
Gans onbesmet en Gode schoon,
Zich in ons plaats als Borg kwam zetten,
Om ons van Mozes strenge wetten

Geheel te vrijden en t' ontslaan;
Waardoor wij in de vrijheid staan.

Kom dan met Simeon den Ouden,
In ijver die niet kan verkouden,
Omhelst dit Kind met hand en hert,
Dat u tot heil geschonken werd.

En wacht totdat Hij eens zal komen,
Tot vreugd en troost van alle vromen,
Niet in een krib of beestenstal,
Maar met een heerlijkheid, die zal
Volduren in der eeuwigheid,
Tot loon van Zijne dienstbaarheid.

CHRISTUS aan het KRUIS

I

Wat is 't o Heer', dat Gij Gods eigen Zoon,
In 't vlees verschenen, na veel smaad en hoon,
Aan 't haat'lijk HOUT van 't kruis U laat verheffen,
Daar zoveel pijn en smart Uw ziele treffen?
Wie zal Uw raad en wijsheid kunnen spellen,
En 't wonderwerk in ordere vertellen?

II

Of is 't alzo geschied, wijl door de wet
Van Mozes diergelijk is ingezet,
Dat een misdader, als een vloek moet hangen
Aan 't hout, en zulks tot 's avonds toe verlangen?
Ten blijke, dat de vloek nog was in wezen,
Waarvan geen mens ons immer kond' genezen.

III

Doch eer men U die wrede dood aandoet,
Zo komt men, naar gewoont' U tegemoet,
Met wijn gemird en wil U die doen smaken,
Om daardoor het verstand bedwelmt te maken.
Maar tevergeefs; Gij laat het moedig varen;
Wijl Gij 't verstand in uiterst' wild' bewaren.

IV

Ja daar Gij aan het kruis genageld werd,
Hoe is het, dat Gij daar vol pijn en smert,
Nog BID voor haar, dat zulks hun werd vergeven?
Is 't daarom, dat ook dit al was beschreven,
Of wild' Gij door het bidden ook verrichten
Uw liefdewerk en Priesterlijke plichten?

V

Maar waarom is Uw kruis alzo geplant,
Dat aan Uw rechter- en Uw linkerhand,
Een moordenaar naar recht werd opgehangen?
Of heeft Gods raad ook hierin haar belangen,
Dat Gij, als zondaars Borg, geteld moest wezen
Met de misdadigers, naar 't geen wij lezen?

VI

Doch dat de enen U aan 't kruis onteerd,

Den ander in berouw zich tot U keert,
En Gij hem zegt, dat hij op 't zelfde heden
Nog met U in het Paradijs zal treden;
Doet dit den enen zien de vrucht der zonden,
Den anderen de kracht van Uwe wonden?

VII

Nog zie ik bovenaan Uw kruis gezet,
Dit opschrift, Jezus Die van Nazareth
Der Joden KONING, in verscheiden talen,
Hebreeuws, Latijn en Grieks, om af te malen,
Dat U Pilatus hield voor Isrels Koning,
En ieders tong zou roemen in Uw kroning?

VIII

Ook heeft het U in 't lijden niet verveeld,
Dat men Uw klederen toen heeft gedeeld.
Doch over d' ongenaaide rok zij loten,
Zo was het niet alleen van God besloten,
Maar ook voorzeid, dies wij daaruit bemerkten,
Dat Gij de Christus waart, om 't hart te sterken.

IX

Maar dat Gij NAAKT aan 't kruis gehangen zijt,
Zulks leert ons dat Gij op diezelfde tijd,
De Joodse overheid en hunne machten,
(Die U tot haar gezonden niet en achten)
Als een verouderd kled hebt uitgetogen,
En haar ten toon gesteld, door Uw verhogen.

X

Daar onderwijlen 't volk zeer haast verkeerd,
Ja priesters, Farizeeën en schriftgeleerd'
U smalen, ziet, daar wordt het aardrijk duister;
Wat wil dit wonderstuk? Als dat de luister
En glans van 't Jodendom haast zou verdwijnen,
En haar het licht der waarheid niet beschijnen.

XI

Na dezen hoor ik het benauwd geluid,
Van U met groten stem aan 't kruis geuit,
Mijn God, Mijn God waarom hebt Gij verlaten
Mij, Uwen Zoon, in Wien niets was te haten?
Hij blijft Uw God, maar zo hebt Gij bevonden,
Hetgeen de mens verdient had door de zonden.

XII

Het woord, Eli, Mijn God, zij duiden ras,
Niet op Uw Vader, maar op Elias;
En maken hier deez' ijdele gedachten
Alsof Gij hulp van hem zoud' willen wachten.
Ten laatste daar U dorst, zij edik brengen;
En zo Uw bitter met hun zuur vermengen.

XIII

Hierop zo komt Uw laatste woord in kracht,
Met deze gulden spreuk, het is VOLBRACHT;
Te weten, 't geen als Borg Gij moeste lijden;
En daarmee houd Gij op van al Uw strijden,
Uw ziel bevelend in Uw' Vaders handen,
Om zo van 't kruis in 't Paradijs te landen.

XIV

Waarna des tempels voorhang scheurt in tweên,
Denk hier, daar 't vlees van Christus breekt van een,
Als 't ware VOORHANG, wij nu mogen treden
Tot Godes troon, zelfs met vrijmoedigheden;
Ook breekt de vijandschap, waardoor den heiden
Van Gods verbond en volk bleef afgescheiden.

XV

Nog heeft de aardrijk en de rots gescheurd,
En merk, wat nevens dien nog meer gebeurd,
Zelfs tot de graven wil Uw macht zich strekken,
Zodat Uw dood de doden gaat opwekken.
Die ook terstond niet weder zijn verdwenen,
Maar velen te Jeruzalem verschenen.

XVI

Zeid dit niet, dat de Palestijnse aard,
Dus lang, gelijk een heilig land bewaard,
Verwoest zou worden; en al 't harde breken,
Als in de wederstanders is gebleken;
En dat ook na de dood met U zal leven
Het eigendom van ouds aan U gegeven?

XVII

De hoofdman zelfs, en nevens hem de schaar',

Die harder als een steen of rotse waar',
Zijn door die grote wonderen bewogen,
En door Uw hand zo krachtig aangetogen,
Dat zij hun borsten slaan, of ook beleden,
Dat Gij Gods Zone waard, Die had geleden.

XVIII

Door 't haastig sterven, Heere, Gij ontweekt,
Dat geen der knechten U de benen breekt;
Het zaid', dat Gij als 't Lam, wel moeste sterven;
Maar echter in het graf niet zoud' verderven.
Dies Gij den derden dag weer zijt verschenen,
Als 't ware Lam, met ongekreukte benen.

XIX

Doch schoon de krijgsknecht U geen been en breekt,
Nochtans Uw zijde met een speer doorsteekt;
Waaruit dan BLOED en WATER is gekomen.
Aldus tot lering van mij opgenomen;
Het water toont Uw zuiv're heiligheden,
Gelijk het bloed de dood van U geleden.

XX

Waarop Uw lichaam wordt in 't graf gezet;
Ook dit geschied al weder naar de wet.
Want die tot straf aan 't hout was opgehangen,
Ten zelven dag begraving moest ontvangen.
Ten teken, dat de vloek met Christi's sterven
Begraven werd, om zegen te beërven.

XXI

Wat ligt hierin een schat van troost en vreugd,
Voor ieder, die zich in Uw Naam verheugd!
Want Gij aan 't hout in 't lichaam hebt gedragen
Ons zonden al; dies wij voor helse plagen
Niet meer en vrezen, maar in Christo roemen
Ja satans tong, die klaagt, in Hem verdoemen.

XXII

Zo is er dan in deez' genadetijd,
Van openstaande schuld geen meer verwijt,
Wijl 't handschrift van de onverzoende zonden
Is uitgewist, en aan het kruis gebonden,
En zo de vrijheid aan Uw volk gegeven,
Om niet de letter, maar de Geest te leven.

XXIII

Ja, Heer', Gij hebt door Uw gehoorzaamheid
Aan Godes liefdewet ons toebereid
De macht, of 't recht, om eeuwiglijk te leven,
't Welk ons in Uw gemeenschap werd gegeven.
Zodat wij 't leven wel uit recht ontvangen,
Maar 't recht ten leven uit genaad' ontvangen.

XXIV

Ten laatsten, is ook dit teweeg gebracht,
Dat d' oude mens door Uwes kruisses kracht
Gekruisset is, met al zijn boos begeren;
Om in haar dienst niet langer te verkeren,
Maar naar de kracht en lust die Gij zult geven,
Tot Uwen dienst ons ernstig te begeven.

XXV

Ik zie dan, dat in Uw gehoorzaamheid
Ter dood, dit grote heil verborgen leid,
Dat Gij, Gods Zoon, ons' Losser zijt geprezen,
Ons Borg, ons Schild, en Middelaar mits dezen,
De Christus, Priester, Koning, Heer' der Heren,
Ons Jezus, al in all' wie kan 't vermeren?

XXVI

Maar echter, daar, de Heer', gekruisigd is,
Dat zulks de Joden strekt tot ergernis,
En van den Griek een dwaasheid werd geheten,
Hoe komt dat? Als omdat zij 't willen meten
Met d' ell' van 't klein verstand en hun gedachten,
Die in Gods zaak voor dwaasheid zijn te achten.

XXVII

Die dan in 't Woord van Gods verborgenheid
Met goed verstand wil worden ingeleid,
Die denk, dat hij als dwaas daar moet verschijnen;
Opdat zijn eigen wijsheid mag verdwijnen.
Dan zal hij recht bekwaam zijn om te leren,
Dat dit de ware wegen zijn des Heeren.

XXVIII

Dank zij mijn God Die mij nam bij de hand,
En door Zijn Geest verlicht heeft het verstand,

Om in Deez' Middelaar het Heil te zoeken,
Gelijk het voorkomt in de rol der boeken.
Hij geeft mij steeds in Christi' KRUIS te roemen,
En Hem met vreugd en vrucht mijn Heer' te noemen.

XXIX

En wijl Gij, Zone Gods, uit goedigheid
Aan Uw discipelen hebt toegeleid,
Dat, als Gij aan het kruis zoud' zijn verheven
Gij dan den Jood en heiden daar beneven
Tot U zoud' trekken, Heer', denk aan Uw woorden,
En trekt ze tot Uw rijk met liefde koorden.

Overweging en betrachting van het HEILIG AVONDMAAL DES HEEREN.

Op de wijze van Psalm 68.

Twee afdelingen samenvoegende.

I

Gij nodigt, Heer', Uw bondgenoot,
Te nuttigen 't gezegend brood
En wijn in Uw voorhoven;
Opdat ons harte zij gesterkt,
Wanneer de Geest daaronder werkt,
En neigt om U te loven

Als ik het brood van U ontvang,
Dat leert mij iets van groot belang,
Hoe Gij ons zijt gegeven,
Als 't ware Man' en Hemels Brood,
Waarvan die eet, nooit smaakt de dood,
Maar eeuwiglijk zal leven.

II

En als het mij gebroken werd,
Dan zaid' in plaats van u mijn hert,
Gij zijt voor mij gestorven,
En dat Gij door gehoorzaamheid,
In al Uw lijden uitgebreid,
Mij 't leven hebt verworven.

Daar nevens als Gij geeft den wijn,
Waardoor de geest kan vrolijk zijn,
Zo doet Gij mij gedenken,
Dat Uw bloed nu vergoten is,
Om daaruit mij vergiffenis,
Tot volle vreugd te schenken.

III

Wanneer ik eet en drink daarvan,
Zulks is het, dat mij tonen kan
Dat men door het geloven
In Uw gemeenschap werd gebracht,
En 't vlees niet nodig werd geacht,
Maar 't harte klimt naar boven.

Zo zie ik 't Nieuwe Testament,
Dat geen verwijt van schuld erkend,
Bevestigd door Uw sterven;
Waaruit wij dan gerechtigheid,
Met vrijheid, en vrijmoedigheid,
Hier in Uw rijk beërven.

IV

Dit is het goed van Uw paleis,
Het heil'ge dat Gij menig reis,
Aan ons wild' openbaren,
Wanneer wij in Uw Avondmaal,
Verenigd met den Hemelzaal,
Als broederen vergaren.

Ja hiervan geeft Gij ons een pand,
Zo dikwijls wij met mond en hand
Het brood en wijn ontvangen.
Zulks geeft ons ook de zekerheid
Van 't gene Gij ons hebt bereid,
Om namaals te erlangen.

V

Hoe kan ik dan afkerig zijn
Van 't Hemels brood en nieuwe wijn?
Wijl 't Avondmaal des Heeren
Ons daarvan doet gedachtenis,
't Welk voor ons' ziel een zegel is,
Die in Uw huis verkeren.

Maar hiertoe wilt Gij dat de gast,
Opdat hij zeker ga en vast,
Zichzelf zal onderzoeken,
Beproevende steeds zijn gemoed,
In 't geen hij dagelijks bevroed,
Naar 't voorschrift van Uw boeken.

VI

Help mij dan, Die mijn harte kent,
Eer het zich tot Uw tafel wend,
Mijzelven t' ondervragen,
Of zulks al in mijn binnenst' is,
't Welk dient tot troost van mijn gewis,
En om U te behagen.

Die is 't geloof, Uw Geestes vrucht,
Waardoor ik enkel tot U vlucht,

Die voor ons zijt gestorven,
En door 't vervullen van de wet,
Die ons te houden was gezet,
Het leven hebt verworven.

VII

Maar dit geloof, moet elk verstaan,
Waardoor wij tot den Heiland gaan,
Heeft in zich het bekeren;
Wijl niemand bij de zonde blijft,
Die U zijn Heer' werd ingelijfd,
Maar zoekt Zijn Naam te eren.

Die immers komt als ledemaat,
Dien is het, dat ter harten gaat
Zijn hoofd gelijk te wezen.
En weet dat Zijnen Geest gewis,
Ja alles wat in Jezu is,
Ons' smetten moet genezen.

VIII

Voor al die tot den tafel treden,
Moet merken, dat hij is gereed,
Haat, nijd en wraak te mijden;
Wijl 't ene lid het ander mind,
En Christi broed'ren zijn gezind,
Zelfs ongelijk te lijden.

Ik ben dan door Uw gunst en kracht,
Tot inkeer tot mijzelf gebracht.
Verfoeiende mijn zonden;
En grijp U mijn Verlosser aan,
Die alles voor mij hebt voldaan,
En wil Uw dood verkonden.

IX

Ja wens van Uw gerechtigheid,
Waardoor ons 't leven is bereid,
Het zegel te ontvangen,
In het gebruik van 't Avondmaal,
Waar na wij, als het best onthaal
Der zielen, zeer verlangen.

Ben insgelijks tot dankbaarheid
Voor 't Heil, dat in Uw offer leid',
Verplicht, en ook genegen.
Maar wil daartoe, door Uwen Geest,

Die steeds mijn Leidsman is geweest,
Mij meer en meer bewegen.

X

Opdat ik door mijn goed gedrag
Ook anderen gewinnen mag,
Om zich tot U te keren;
Want Uw bloed tot behoudenis
Van velen reeds vergoten is,
Zo ons de Schriften leren.

Wanneer wij zo ter tafel gaan,
Dan zullen wij veel troost ontfaan',
Tot prijs van Uw genade.
Totdat Gij ons gezamenlijk,
In 't binnenst' van Uw Koninkrijk,
Zult met Uw beeld verzade.

EINDE